

Appel à contribution
pour le numéro 1/2022 de *GLOTTODIDACTICA. An International Journal of Applied
Linguistics*,
à paraître en juin 2022,

intitulé
Conscience et autoconscience dans l'enseignement/apprentissage des langues étrangères

sous la rédaction de Maciej Smuk

Les bienfaits de l'autoconscience sont mis en relief dans plusieurs disciplines et leurs courants. Du point de vue du processus d'apprentissage, l'autoconscience est identifiée à un certain nombre d'attitudes et de comportements tels que la capacité à identifier ses points forts et faibles ainsi que ses besoins et préférences, l'aptitude à définir les sources de ses succès et échecs, la disposition à verbaliser ses sentiments par rapport à différents sujets et aspects de l'apprentissage, etc. Cependant, il ne faut pas perdre de vue que le niveau d'autoconscience est, très souvent, conditionné par le niveau de conscience. En effet, la trajectoire de l'apprentissage des langues étrangères est influencée par de nombreux facteurs – culturels, sociaux, cognitifs ou affectifs, plus ou moins immuables... – dont les apprenants méconnaissent l'importance (voire l'existence). C'est, dans la plupart des cas, aux enseignants de les leur faire conscientiser. Divers outils et techniques – questionnaires d'autoévaluation, récits autonarratifs, journaux de bord, entretiens et autres – soutiennent ce processus de conscientisation. Soulignons ici que l'aptitude à effectuer une introspection, à « se pencher sur soi-même », serait particulièrement souhaitée à l'époque actuelle qui privilégie, semble-t-il, la rapidité et la centration sur les résultats au détriment d' « un temps de suspens » (Ricœur, 1985) et d'une réflexion sur le processus.

La problématique de la conscience et de l'autoconscience peut être analysée et questionnée à travers le prisme de différents aspects, donnés ci-dessous à titre d'exemple :

- diverses facettes de la (auto)conscience dans l'enseignement/apprentissage des langues (métalangagière, interculturelle, etc.) ;
- conscience de l'impact de différentes cultures éducatives sur le parcours de l'enseignement/apprentissage ;
- conscience de l'impact des facteurs sociaux sur le parcours de l'enseignement/apprentissage ;
- rôles des différences individuelles et moyens de les (faire) conscientiser ;
- outils et techniques visant à stimuler l'autoconscience des apprenant(e)s dans différents contextes éducatifs ;
- redéfinitions des notions de conscience et d'autoconscience du point de vue de l'enseignement/apprentissage des langues étrangères.

Langues de publication : français ou anglais

Longueur du texte : 12-16 pages

Calendrier

Soumission des propositions (résumés d'articles – 250-300 mots) : 31 mars 2021

Communication de l'acceptation des propositions d'articles : 30 avril 2021

Soumission des articles complets : 15 septembre 2021

Retour des évaluations : 30 novembre 2021

Soumission des articles révisés : 31 janvier 2021

Publication : juin 2022

Les propositions d'articles doivent être envoyées à l'adresse suivante : m.smuk@uw.edu.pl

Les auteurs doivent respecter les consignes de rédaction données ci-dessous :

<https://pressto.amu.edu.pl/index.php/gl/about/submissions>

* * *

Zaproszenie do zgłaszania artykułów
do numeru 1/2022 *GLOTTODIDACTICA. An International Journal of Applied Linguistics*,
który ukaże się w czerwcu 2022 roku,

zatytułowanego
Świadomość i samoświadomość w nauczaniu/uczeniu się języków obcych

pod redakcją Macieja Smuka

Korzyści wynikające z samoświadomości są podkreślane w wielu dyscyplinach i ich nurtach. Z punktu widzenia procesu uczenia się samoświadomość jest utożsamiana z pewną liczbą postaw i zachowań, takich jakich umiejętność identyfikowania swoich mocnych i słabych stron oraz swoich potrzeb i preferencji, zdolność do definiowania źródeł swoich sukcesów i porażek, gotowość do wyrażania swoich odczuć związanych z różnymi aspektami uczenia się itd. Nie można jednak zapominać, że poziom samoświadomości jest uwarunkowany poziomem świadomości. Na przebieg nauki języków obcych wpływają bowiem liczne czynniki (kulturowe, społeczne, poznawcze czy afektywne, bardziej lub mniej stałe...) – których wagi (a nawet istnienia) uczniowie nie są świadomi. W większości przypadków to zadaniem nauczycieli jest uświadamiać im je. Różne narzędzia i techniki – kwestionariusze samooceny, autonarracje, dzienniczki samoobserwacji, wywiady i in. – istotnie wspierają ten proces. Wydaje się, że umiejętność dokonywania introspekcji, „pochylania się nad sobą”, jest szczególnie pożądana współcześnie, kiedy szybkość i położenie nacisku na wyniki biorą górę nad „czasem zawieszenia” (Ricoeur, 1985) i refleksją dotyczącą samego procesu.

Problematyka świadomości i samoświadomości może być analizowana z różnych punktów widzenia, np.

- różne wymiary i ujęcia (samo)świadomości w nauce języków (metajęzykowa, interkulturowa itd.);
- świadomość wpływu danej kultury edukacyjnej na przebieg nauczania/uczenia się;
- świadomość wpływu czynników społecznych na przebieg nauczania/uczenia się;
- rola różnic indywidualnych i sposoby uświadamiania jej (sobie);
- narzędzia i techniki rozwijające samoświadomość uczniów w różnych kontekstach edukacyjnych;
- redefinicje pojęć świadomość i samoświadomość z punktu widzenia nauczania/uczenia się języków obcych.

Języki publikacji: francuski lub angielski

Objętość tekstu: 12-16 stron

Kalendarz

Przesyłanie zgłoszeń (streszczenia artykułów – 250-300 słów): 31 marca 2021

Informacja o przyjęciu zgłoszenia artykułu: 30 kwietnia 2021

Przesyłanie artykułów: 15 września 2021

Oceny recenzentów: 30 listopada 2021

Ostateczne wersje artykułów: 31 stycznia 2021

Publikacja: czerwiec 2022

Prosimy przesyłać propozycje artykułów na adres: m.smuk@uw.edu.pl

Autorzy są zobowiązani do przestrzegania następujących wytycznych redakcyjnych:

<https://pressto.amu.edu.pl/index.php/gl/about/submissions>